

**Algemene
beschouwingen
bij de
Voorjaarsnota 2013**

Voorzitter,

Mij is geleerd altijd eerst met complimenten te beginnen, zeker als daar aanleiding toe is. Dat doe ik dan ook. Niet omdat het moet, maar van harte. Er zijn stevige stappen gezet naar aanleiding van de motie Planning & Control die vorig jaar is aangenomen. Dat compliment geldt het college, de ambtenaren, maar ook de werkgroep vanuit de raad. Wij zijn op de goede weg, maar duidelijk nog wel onderweg.

Goed ook de prioriteiten vanuit het college. Ik kom er op diverse momenten nog op terug.

We staan er relatief goed voor in Dalfsen, maar als je om je heen kijkt .... Dan zie je dat we voor grote uitdagingen komen te staan: structureel andere financiële mogelijkheden voor gemeente èn inwoners en een structureel andere bevolkingsopbouw.

Dat heeft ingrijpende gevolgen voor scholen, sportverenigingen, winkels, verzorgingshuizen, welzijnsorganisaties, de werkzame bevolking en mensen die om wat voor reden dan ook daar niet bij horen. Maar ook voor de mogelijkheden die wij als gemeente hebben om daar wat aan te doen.

Met ons Actieplan Wonen hebben we hier een aantal oplossingen voor gevonden en aangedragen in een compact rapport. Blijkbaar met goede punten waar je goed en lang over na moet denken, want van het college hebben we hier nog niets op vernomen. [reactie1] Toch is het nu tijd voor actie: er moet beweging komen in de woningmarkt. Het college in Hoogeveen heeft recentelijk een stimuleringspakket samengesteld met kortingen op bouwleges in combinatie met duurzaamheid. Dat zou dit college toch als muziek in de oren moeten klinken. Aan de slag dus. [reactie2] Maar hoe integraal ook, het Actieplan Wonen omvat niet alles. Wij stellen voor om met deze raad en college gezamenlijk te werken aan een Collectief Demografisch Actieplan. Eerst samen breed inventariseren wat de gevolgen zijn en dan samen op zoek naar niet voor de hand liggende oplossingen. Want die zijn nodig. [reactie3]

We zouden het CDA niet zijn als we daarvoor niet al een aantal uitgangspunten hadden geformuleerd:

- de inwoner centraal, niet de gemeente;
- van zelfredzaam naar samenredzaam;
- energetisch, sociaal en financieel duurzaam;
- gezonde mensen in een gezonde omgeving.

En dat alles in de wetenschap dat de wereld niet ophoudt bij de gemeentegrenzen en samenwerking/afstemming een must is, willen we hierin slagen. Dalfsen heeft daarvoor een goede schaal, dat is onze stellige overtuiging. Het is aan het college en de ambtenaren, maar ook aan de raad om dat te bewijzen. [reactie4]

Voorzitter, ik wil op een aantal punten dieper ingaan.

Inwoner centraal

We moeten afscheid nemen van het tijdperk waarin de gemeente weet wat goed is voor haar inwoners en het ook nog eens voor haar regelt. Het is dan ook vreemd dat bij de vier genoemde pijlers in het reorganisatieplan de verbinding met de samenleving ontbreekt. Daarbij denken wij aan ondernemers, vrijwilligersorganisaties, coöperaties. Kortom de "bijgebouwen" van het gemeentehuis waar we steeds meer een beroep op willen gaan doen. [reactie5] We hebben het vaak over burgerparticipatie, maar wij draaien het om: wij willen gemeenteparticipatie. De gemeente dus op de 2^e viool. [reactie6]

Samenredzaam

Wij willen investeren in de kracht van de inwoners. Dat moeten we als gemeente blijven faciliteren. Nu al besluiten dat we niet meer meebetalen aan bijvoorbeeld een LEADER-coördinator vinden wij onverstandig en penny wise, pound foolish. [reactie7]

Al eerder hebben we vanaf deze plek gepleit voor de mogelijkheid om lokale initiatieven te faciliteren. Dat doen we nog steeds. Is het college bereid de mogelijkheid van een buurtbudget te onderzoeken of in ieder geval voor te leggen aan het burgerpanel? [reactie8]

We willen er dus alles aan doen om niet alleen de voorzieningen in onze kernen te behouden, maar ook de verbinding tussen mensen. Niet de stenen staan centraal, maar de activiteiten. Dat is leefbaarheid. [reactie9]

Gezonde mensen

Gezondheid is een groot goed. Het is belangrijk om goed te kunnen functioneren. Dat hebben we niet altijd zelf in de hand, maar preventief is er nog een slag te slaan. In het werkbezoek dat we onlangs bij de Huisartsenpraktijk in Dalfts en brachten, werd het belang van voldoende bewegen onderstreept. Ook in Dalfts en is een trend van toenemende zwaarlijvigheid, met alle (toekomstige) problemen van dien.

We denken aan het opplussen van de sportnota naar een Lifestyle Actieplan. Een plan waarin bewegen, eten en leven in samenhang bij elkaar worden gebracht. [reactie10]

Een voorzetje: breng in kaart hoe bekende Dalfts enaren (beroemdheden maar ook succesvolle sporters) kunnen worden betrokken om jongeren en ouderen meer in beweging te krijgen en te houden. En meer verantwoord te laten consumeren. Laat bijvoorbeeld bekende Dalfts enaren het gezonde fruit van Dalftsense ondernemers aan de man brengen tijdens de zomerfeesten in de dorpen. De sponsoring van Groenteman Jan Antonissen bij de wandeldriedaagse is daarbij een goed voorbeeld. Maar ook een Wii-competitie zou daar goed bij passen [reactie11].

Ook eenzaamheid is een toenemend probleem. De in ons Actieplan Wonen genoemde buurthuiskamer zien we als een goed instrument om dit tegen te gaan, maar ook om de vrijwilligerspotentie aan te boren, in beeld te brengen / te houden en het kan helpen de zorgbehoefte in te vullen (onderlinge hulp). Kortom omzien naar elkaar. [reactie12]

We vernemen zorgwekkende geluiden over het Centrum voor Jeugd en Gezin. Ook de voorjaarsnota stelt niet gerust.

Het CJG staat niet meer op de kaart, er wordt weinig tot niets meer van vernomen. Het beleid rond Huiselijk geweld, sociaal team Volwassenen en CJG wordt los van elkaar ontwikkeld en sinds januari 2012 zijn er geen nieuwe meldingen meer... Er blijken cases waarbij kinderen zijn betrokken, besproken te zijn in sociaal team Dalfsen zonder dat dit CJG of bij Aanpak Meervoudige Problematiek bekend is! De politie, de leerplichtambtenaar en het jongerenwerk willen onderdeel van de netwerkstructuur zijn. Kansen te over die zo spoedig mogelijk moeten worden opgepakt. Dat het college aangeeft dat de notitie jongerenwerk uitgesteld is tot december 2013 kunnen we in het licht van voorgaande eigenlijk niet geloven. Geeft dit college aan dat het volgende college het maar op moet lossen? [reactie13] En zo niet, welke visie heeft het college op de aanpak, structuur en communicatie? [reactie14] Wat ons betreft pakt dit college deze handschoen voortvarend op!

Duurzaam

Met de stijgende energieprijzen doet zich een nieuw fenomeen voor: Energiearmoede. Voor steeds meer mensen geldt dat de energierekening een onverantwoord groot deel van de maandelijkse lasten aan het worden is. Het is goed dat we als gemeente stimuleren dat energie duurzaam wordt opgewekt, maar we vragen hiervandaan nog maar eens aandacht voor besparen. Omdat het hier een doelgroep betreft die het financieel niet breed heeft, zijn besparingsmaatregelen voor hen moeilijk bereikbaar. En dat is nu net de groep die dat het meeste nodig heeft. Wij zien bijvoorbeeld wel wat in een ideeëncompetitie hiervoor. [reactie15]

Financiën

Het blijkt wel uit voorgaande dat wel heel veel draait om de financiële mogelijkheden die mensen hebben. Onze regio krijgt zware klappen: dreigende sluiting van Veldzicht, uitstel van investeringen in infrastructuur en een haperende bouw en agrarische sector. Sectoren die juist de motor van onze economie moeten zijn. Gevolg is een oplopend aantal faillissementen en stijgende werkloosheid. "It's the economy, you stupid" is niet voor niets een bekende uitspraak uit de Amerikaanse geschiedenis. Het college is actief bezig... op haar handen te zitten, zo lijkt het. Graag horen we wat het college hier concreet gaat ondernemen. [reactie16]

We zijn deze periode begonnen met een stevige bezuinigingsoperatie. Het verbaast ons dan ook te moeten lezen dat er nog lucht in de begroting zit. Hoe kunnen we dit uitleggen? [reactie17] We zien

een trend ontstaan dat de structurele uitgaven worden afgeboekt, maar dat uit incidentele middelen voor 4 jaar wordt gecompenseerd. Dit is geen ombuigen, maar creatief boekhouden. Dat is geen keuzes maken, maar pappen en nathouden. Dat is problemen vooruitschuiven. Wat ons betreft zetten we per direct een punt achter deze praktijken. [reactie18]

Wij willen een taakstellend budget voor de RUD, de veiligheidsregio en de eventuele frictiekosten. Wij gaan er van uit dat het college dit opneemt in de begroting 2014. Dergelijke organisaties hebben het in zich om oncontroleerbaar te groeien en dat willen we voor zijn. [reactie19]

Organisatie

Vorig jaar zei ik op deze plek: “De CDA-fractie pleit voor een gemeente op afstand met zorg en ondersteuning van onze inwoners en bedrijven. (...) Dat vraagt een andere organisatie, zowel kwalitatief als kwantitatief.” Nu lezen we dat college en directie ‘tot de conclusie gekomen is dat de ambtelijke organisatie niet meer voldoet’. Een jaar verloren. Ik noemde al eerder een voor ons belangrijke toevoeging, namelijk de partijen die de gemeente op afstand mogelijk moeten maken.

We zijn het hartgrondig eens met het college voor wat betreft de opschaling naar 100.000+ gemeenten. Met het rapport Sterker Dichtbij zijn voldoende stevige antwoorden geformuleerd op de intergemeentelijke organisatorische uitdagingen van onze gemeente. Aansluiting zoeken daar waar het versterkt. Aansluiten bij het SSC of Lococensus, is in onze ogen dan ook logischer dan een eigen lokaal belastingkantoor oprichten. [reactie20]

Resumé

Het worden financieel spannende tijden. Het past ons terughoudend te zijn met het aangaan van nieuwe structurele financiële verplichtingen. We zullen op zoek moeten gaan naar creatieve oplossingen. In dat kader sluiten wij terugkomen op eerdere afspraken niet uit. Daarbij noemen we expliciet de culturele bestemming voor de cichoreifabriek. We willen samen met het college deze zoektocht tot een goed einde brengen. Dit alles ten behoeve van de inwoners van onze mooie gemeente.

Ik wil eindigen met uit te spreken dat we u en het college veel wijsheid en zegen toewensen.
Ik dank u voor uw aandacht.

CDA-fractie Dalfsen

Dalfsen Hoonhorst Lemelerveld Nieuwleusen Oudleusen

Reactie op de voorjaarsnota 2013

Allereerst dank voor de aanbidding van de Voorjaarsnota. Het is altijd weer een enorme klus om deze op tijd klaar te krijgen. Dank aan College van B&W en aan de ambtenaren van de Gemeente Dalfsen.

In het algemeen kunnen we als Raad en College stellen dat de afgelopen periode, een periode is geweest waarin veel tot stand is gekomen. Er is nog nooit zoveel geïnvesteerd als de afgelopen Raadsperiode, meer dan 20 miljoen! Een bijzondere mijlpaal voor de Gemeente Dalfsen in deze toch wat mindere tijd!

U noemt terecht; de investeringen in de welzijn- en sportaccommodaties, het project Investeren met Gemeenten, het Waterfront waarmee inmiddels gestart is, Ruimte voor de Vecht en alle andere projecten in de openbare ruimte die zijn of worden gerealiseerd. We moeten dan ook positief constateren dat we van onze burgers veel complimenten hebben ontvangen.

Op de Damito Beurs hebben we in onze GB-stand veel positief ingevulde kaarten van onze inwoners retour gekregen. Natuurlijk ook kaarten met een woord van kritiek of ergernis. Deze reacties hebben we geprobeerd op een goede manier te analyseren. De kritiek ging vaak om de eigen woon- en leefomgeving, te hard rijden in de bebouwde kommen en rommel en ergernis in de openbare ruimte.

We zijn blij met de uitspraak in de media van onze burgemeester Noten dat het vergroten van gemeenten naar 100.000 plus wat hem betreft niet aan de orde is. Groter wordt niet altijd beter, kijk naar de brandweer en de nationale politie.

Er komen heel veel vragen boven drijven bij dit continue proces van fuseren van deze voor de burger belangrijke organisaties. In het voorstel staat dat deze raad dit jaar nog een besluit moet nemen om de gemeentelijke brandweertaken over te hevelen naar de nieuwe organisatie Brandweer IJsselland. Kunnen we nog nee zeggen? (1)

Uw gekozen thema van de Voorjaarsnota; Andere tijden tegemoet, is goed gekozen. We zullen de komende jaren nog beter moeten samenwerken. Zowel als Raad/ College als het ambtenarenkorps. Om nog een efficiëntere bezuinigingslag te maken zullen we de externe samenwerking moeten versnellen.

Over de organisatie wordt een flinke uitspraak gedaan: "de organisatie voldoet niet meer". Om adequaat in te kunnen spelen op veranderingen in de samenleving hebben we een organisatie nodig die flexibel en wendbaar is.

Met dit veranderingstraject vragen wij ons af wat de samenwerking met Staphorst en Zwartewaterland nu echt oplevert (2) Moeten we deze samenwerking niet stoppen als het niets concreets oplevert? Deze vraag komt jaarlijks terug in onze fractie.

Het aansluiten bij het Shared Service Center vraagt wat ons betreft een intensievere aanpak en kan op korte termijn misschien wel veel meer resultaat opleveren. "Later aanhaken als Dalfsen" is geen goede uitgangspositie voor de Gemeente Dalfsen. Kunnen we dit niet versnellen? (3)

In de zes topprioriteiten die aangegeven zijn door het College kunnen we ons prima vinden;

1. Inrichting sociale domein voor de komende jaren, de zorgvoorzieningen zo kort mogelijk bij de burgers houden,
2. Een sluitende begroting krijgen,
3. Aandacht voor demografische ontwikkelingen,
4. Thema duurzaamheid,
5. Sociale duurzaamheid in de kernen, stimulerende rol,
6. Samenwerking in de regio (ICT, inkoop, personeels- en salarisadministratie).

De chicoreifabriek plannen van onze burgemeester zien we op dit moment niet zitten. Misschien zijn er een ondernemers te vinden die dit willen gaan oppakken en niet de Gemeente Dalfsen. Kunt u zich vinden in deze andere aanpak? (4)

De Gemeente Dalfsen participeert ook in de talentenregio. We hebben daar, behoudens de ons toegezonden summier informatie, weinig tot niets over gehoord. Kunt u ons daar wat uitgebreider (kosten/ opbrengsten e.d.) over informeren? (5)

We hopen dat de startersleningen ook de komende jaren extra aandacht krijgt om zowel de woningmarkt een positieve impuls te geven als ook onze burgers op financieel gebied te faciliteren zodat zij in staat zijn een eigen woning te kopen.

Tot slot de financiën. Het belangrijkste thema voor de komende jaren.

We zullen vanaf 2015 elk jaar 500.000 euro moeten bezuinigen. Een hele kluit en een kunst om dit zo goed mogelijk te laten verlopen zodat de burger er zo weinig mogelijk van merkt. We zijn echter buitengewoon teleurgesteld dat de afwaardering van de gronden (ruim 1 miljoen euro) door de wethouder van financiën in een veel te laat stadium aan de Raad is gemeld als zijnde informatieplicht richting Raad. Dit vinden wij een uitermate kwalijke zaak en dit ligt ons dan ook zeer zwaar op de maag.

Hoe heeft dit zo kunnen gebeuren? We hebben er vaak op aangedrongen en dan gaat het toch wederom weer fout. (6)

Tot slot wensen wij het College van B&W veel wijsheid met de beantwoording van ons handje vol vragen, waarbij de vraag van de financiën de boventoon voert en als een zeer cruciale vraag wordt gesteld.

Juni 2013

De fractie van Gemeentebelangen

Jos Ramaker,
Peter Meijerink,
Inge Snijder- Haarman,
Hans Ellenbroek,
Herman Kleine Koerkamp,
Hein Mekelenkamp

Voorzitter,

We willen beginnen met onze dank uit te spreken voor deze voorjaarsnota. Qua opzet is er echt een bocht genomen en is deze nota sterker dan voorgaande jaren gericht op beleid en ontwikkelingen in hoofdlijnen. De komende jaren zullen we met de werkgroep planning en control vast verder schaven aan de vorm en inhoud.

We gaan eerst in op de inhoudelijke visie van het college die is verwoord in hoofdstuk 2. Verder zullen we kort ingaan op de prestaties in dit jaar en we sluiten af met een beoordeling van het meerjarenperspectief en hieruit volgende acties.

Koers in de crisis

Het college geeft aan dat de missie en visie van Dalfsen, zoals in 2009 vastgesteld, de leidraad blijft. Hierover enkele opmerkingen:

- Er is sinds 2009 veel veranderd in onze omgeving (economische, monetaire en vertrouwenscrises) en er komen belangrijke ontwikkelingen op de gemeente af – denk aan de 3 decentralisaties.
- De veranderingen van de afgelopen tijd geven aanleiding tot het compleet verbouwen van de ambtelijke organisatie.

Wij geven daarom de gedachte mee om in 2014/2015 een herijking of actualisatie uit te voeren. Niet compleet herschrijven, maar accenten aan te brengen voor de komende jaren tot 2020. Ons inziens een waardevolle exercitie bij uitstek voor de nieuwe raad. #1

Het college benoemt een zestal topprioriteiten. Maar wat de fractie van de ChristenUnie betreft is het noodzakelijk om hierbij expliciet de gewenste richting, of zo u wilt het hart, te benoemen. Die ontlene we in essentie aan de missie en visie. Hierin is het primaire doel geformuleerd als vitale gemeenschappen. We hebben de afgelopen tijd ook getypeerd als **sociale of maatschappelijke duurzaamheid**. Met de ontwikkelingen, wetgeving en decentralisaties in het sociale domein is het noodzakelijk dit opnieuw te benoemen en zichtbaar te maken. #2

In de visie van de ChristenUnie staat voorop dat elke afzonderlijke persoon waardevol is. Iedereen mag er zijn. Een mens is immers geschapen door God, naar Zijn beeld. Mensen staan altijd in relatie tot anderen en leven tijdelijk op een geschapen aarde. Ze leven in gezinnen, hebben burens en vrienden, zijn actief in buurten, verenigingen en / of kerken. In al die relaties en verbanden dragen ze verantwoordelijkheden. Rentmeesters voor omgeving: juist ook voor onze relaties.

Mensen uit alle generaties ontwikkelen zich en de gemeente geeft enerzijds hiervoor mogelijkheden; denk aan onderwijs, preventieve gezondheidszorg, etc. Anderzijds biedt de gemeente voorzieningen in situaties waarin burgers, ook na het inschakelen van relaties, het hoofd niet boven water kunnen houden. Dat betreft onder andere bijstand, schuldhulpverlening en zorg.

Dit is een christelijk sociaal standpunt naast het idee dat de overheid altijd zorgt of de inzet dat iedereen zijn eigen boontjes moet doppen. Je kunt onze aanpak samenvatten met “zo mogelijk een springplank en zo nodig een vangnet”. #3

Uit het voorgaande mag duidelijk zijn dat we één topprioriteit wenselijk en voldoende vinden.

Kaders bij de koers

Dan onze reactie op de zes belangrijke onderwerpen die het college heeft aangegeven.

1. We herkennen de inhoud van de contourennota over het sociale domein. Dicht bij de burger lijkt het meest effectief, maar misschien niet het goedkoopst. We moeten dan ook uiterst voorzichtig zijn met het mogelijk opschalen in de regio vanwege *uitsluitend* de meerwaarde van efficiency. #4 Dan kunnen er zich wel eens meer nadelen aandienen dan we nu vermoeden.

De stelling dat we bezuinigingen die het rijk oplegt vertaald moet worden naar het betreffende domein onderschrijft onze fractie niet. We willen hierin nadrukkelijk een bredere afweging van alternatieven over de verschillende domeinen zien. #5 Dat past ook beter bij de al vermelde missie en visie waarin de sociale of maatschappelijke duurzaamheid centraal staat.

Prioriteit hiervan mag effecten hebben op andere domeinen. Dit vraagt natuurlijk wel een goede afweging van de raad.

2. Een gezond huishoudboekje over meerdere jaren vinden wij noodzakelijk. Gelet op de vorige week verstrekte meerjarencijfers en de jaarrekening 2012 pleiten we voor het zoeken van ruimte in de huidige begroting. Het lijkt er op dat de buikriemmethode nog prima kan werken. #6 Het doorvoeren van een *jaarlijkse* efficiency-korting van 1 tot 2 % (al eens eerder voorgesteld en tijdelijk geëffectueerd) is zo gek nog niet. Met inzet van ict voorzieningen en programma's als lean lijkt ons dit zeker realistisch. Ondersteunt u deze richting? #7 We onderschrijven de gedachte om kwetsbaren in de samenleving te ontzien.

Het zorgen voor een structureel bedrag van € 100.000,= is een aantrekkelijke gedachte. Maar we vinden het beter om dit beoogde structurele bedrag in eerste instantie in de begroting aan te wijzen als "laatste bezuinigingsmaatregelen" en indien zich relevante situaties voordoen ook expliciet te bepalen wat het zwaarste weegt: het mogelijke nieuwe beleid of het te saneren bestaand beleid. #8

3. Demografische ontwikkelingen laten een zeer beperkte bevolkingsgroei in Dalfsen zien en een verschuiving van jongeren naar senioren. Terecht om hier scenario's voor te ontwikkelen. In dat kader is het volgens onze fractie te eenzijdig om bij woningbouw te focussen op de starters (zie ook pagina 12). Dit moet echt breder. Levensloopbestendigheid en doorstroming dienen ook een prominente plek te krijgen. (Bijna) senioren die een levensloopbestendige woning bouwen en ruimte maken voor starters in meer traditionele woningen. #9
4. Duurzaamheid heeft prioriteit. We denken dat er de afgelopen jaren terecht veel aandacht voor geweest is. We zien om ons heen de effecten, hoewel de metingen dit nog niet aantonen. Toch lijkt het erop dat het duurzaamheidswiel sneller gaat draaien met veel initiatieven van kernen en particulieren. Wat ons betreft kan de aandacht meer op sociale duurzaamheid worden gericht. #10
5. En die sociale duurzaamheid is ook bedoeld voor het buitengebied. In deze voorjaarsnota wordt het buitengebied hier en tevens bij het onderwerp scholen niet genoemd. Dat is meer dan jammer. Zit hier een visie achter? #11
6. Het beeld over de samenwerking in de regio vinden we niet positief. Omliggende gemeenten zijn gericht bezig om samenwerking te operationaliseren. We hebben het idee dat het voor Dalfsen niet echt vordert. #12 Voor Groot Zwolle staan we in de wachtlijn en is er op het gebied van belastingen een afwijzing. De samenwerking DSZ (Dalfsen-Staphorst-Zwartewaterland) sukkelde door en het lijkt erop dat verbanden niet worden verstevigd. Is het meer wendbaar maken van de organisatie juist ook hierdoor ingegeven? #13 En hoe staan we er voor als niet 100.000 inwoners de grens is, maar 50 of 40 duizend? #14

Dan een aantal punten die in de voorjaarsnota onder "overige ontwikkelingen" worden vermeld:

- Er is sprake van verhoogde werkloosheid. In welke mate zijn er mogelijkheden om deze vaak vitale capaciteit in te zetten op overblijvende sleutelposten op het terrein van sociale duurzaamheid? #15 We willen hierbij zeker geen arbeidsmarkt concurrentie.
- Voor de kostendekkendheid zien we uw voorstel over bouwleges als onderdeel van een gezonde meerjarenbegroting. Maak kenbaar wat de feitelijke kosten zijn. Welke interne efficiëncymaatregelen zijn hierop nog door te voeren? Indien nodig kan er wat ons betreft tijdelijk sprake zijn van een stimuleringsmaatregel voor de bouw in de vorm van een reductie op het tarief. #16
- Op het gebied van veiligheid twee punten:
  - Hoelang denkt u de couleur locale van onze brandweerkorpsen overeind te houden? Is het afwachten of veiligstellen? #17
  - Wat is de invloed van het Dalfser bestuur op de te verwachten herplaatsing van politiecapaciteit naar andere (veelal grote) gemeenten? Wij voorzien in ieder geval dat de veiligste gemeente op afzienbare termijn het slachtoffer is van de schaalvergroting.

#18

Kunt u garanderen dat de 5 ½ wijkagent (1 per 5.000 inwoners) ook full-time aan Dalfsen wordt verbonden, oftewel niet tot de vloeibare capaciteit behoort? #19

- Naast alcoholgebruik verdient ook het toenemende drugsgebruik (met name onder jongeren) meer aandacht. Hoe reageert u hierop preventief en repressief? #20
- De inzet van het burgerpanel vinden we een goed experiment. We zijn niet allen benieuwd naar de inhoudelijke meningen, maar ook naar de mate van representativiteit. #21
- Om de ambtelijke organisatie meer wendbaar te maken voorziet het college een verbouwing.
  - Is wendbaarheid realistisch waar het fundament –planning en control, dienstverlening KCC, informatievoorziening – nog weinig draagkracht heeft? #22
  - Samenwerking met sterke partners in de regio. Zijn we zelf voldoende sterk of worden we speelbal? #23
  - We hechten zeer aan het op niveau houden van dienstverlening. Wat bedoelt het college dat de flinke extra inspanning van de organisatie binnen de bestaande financiële middelen (overigens we moeten juist bezuinigen) gerealiseerd kunnen worden? Hier lijkt op voorhand al sprake van frictie. #24

We zijn als gemeente actief om de planning en control te verbeteren. Wel willen we op een punt op dit moment al een aanscherping: tot nu toe is het erg moeilijk gebleken om beleid en taakstellingen meer smart te formuleren. Wij zien graag dat vanaf vandaag elke nieuwe beleidsnota of meerjarenperspectief is voorzien van een paragraaf waarin de prestaties (extern effect en / of te leveren producten / diensten) *smart* zijn geformuleerd. Zodanig dat deze in de P&C cyclus-voorjaarsnota, begroting, najaarsnota en jaarrekening – herkenbaar is te volgen en te sturen. #25

Dat geeft ook de mogelijkheid om de voortgang voor het lopende jaar beter aan te geven.

Inhoudelijk over de voortgang 2013 de volgende punten:

- We maken ons zorgen om de grote hoeveelheid gele scores bij het CJG. Kan de wethouder ons aangeven wat hij onderneemt om er voor te zorgen dat eind dit jaar de prestaties zijn geleverd en/ of de effecten zijn bereikt? #26

Financiële mutaties:

- We houden nog steeds de indruk dat het vernieuwde kwijtscheldingenbeleid wordt gefinancierd uit de egalisereserve reiniging. Dit moet toch in de tarieven tot uitdrukking komen? #27
- Waarom zijn er nu al diverse onttrekkingen aan de algemene reserve (blz 26)? Die balans maken we toch aan het einde van het jaar op? #28

Ten slotte over het financieel meerjarenbeeld (gebaseerd op de laatste cijfers van vorige week).

Belangrijk is de vraag of we voor dit jaar (2013) nog in staat zijn om het gat van 1/3 miljoen te dichten. Hoe kijkt het college hier tegen aan? #29

Verder ontstaat vanaf 2015 een structureel tekort van ca. half miljoen euro. Er ligt echter wel een relatie naar de 3D's en de hiermee samenhangende financiële effecten. We vinden het van belang dat dit zo veel als mogelijk wordt meegenomen bij oriëntatie op toekomstige bezuinigingen. Is het voor het college haalbaar hierover in september een eerste inhoudelijke discussie te voeren met de raad? #30

Voor de inhoudelijke richting verwijzen we naar het begin van onze algemene beschouwingen. Aanvullend geven we nog de volgende kaders mee: #31

- We vinden het een plicht om eerst te kijken naar bezuinigingen alsvorens lastenverzwaring in beeld komt.
- Identificeer vooral investeringen die structurele exploitatievoordelen opleveren.

Ik sluit af.

Nieuwe taken, aanhoudende crisiseffecten, dreigende krimp en verhoogde risico's. De komende tijd vraagt veel van de gemeentelijke stuurmanskunst. We wensen college, organisatie en raad veel wijsheid toe en Gods zegen op dit tegelijk ook mooie werk: een dienstbare overheid te zijn voor onze inwoners.

De fractie van de ChristenUnie

Rietje Lassche, Anne Nijburg en Luco Nijkamp

De voorjaarsnota 2013; alweer de laatste in deze raadsperiode.

Met als werktitel: Andere tijden tegemoet.

We zijn het volledig eens met de wijze van benadering. Meer vooruitkijkend en anticiperend op de – soms grote – veranderingen die in het verschiep liggen en minder een stand van zaken van dit moment. Prima dus.

Maar ook: Wel een beetje een boekhoudersverhaal.

We gaan andere tijden tegemoet! De gemeenteraad die in maart 2014 het stokje gaat overnemen, zal niet meer de reservepositie aantreffen die deze raad in het begin van zijn bestuursperiode voor zich zag.

Is een citaat uit het inleidende verhaal. Financiën regeert lijkt het.

Met de jaarrekening net achter de kiezen kunnen we niet anders dan constateren dat het in de afgelopen jaren gevoerde beleid steeds weer tot overschotten heeft geleid. En dat ondanks allerlei bezuinigingstaakstellingen die we hadden en hebben; die worden kennelijk gewoon gerealiseerd. Maar dan toch ontstaat er steeds weer een overschot. Ik wijs er in deze laatste voorjaarsnota op dat we aan het begin van deze raadsperiode ongebruikelijke bezuinigingen het hoofd te bieden hadden en dat gedaan hebben. Zonder kleerscheuren zijn we er tot nu toe doorheen gekomen. Maar alle jaren was er toch en desondanks een overschot.

Bezuinigen kunnen we kennelijk goed; investeren in de gemeenschap en gewoon de uitgaven doen waar we het geld voor hebben en waarmee we de lokale gemeenschap stimuleren in werk, wonen, zorg, onderwijs en noem maar op: dat lukt toch echt minder goed. En daarbij doen we niks af aan de ook vele goede zaken en initiatieven die wij ook wel zien. Neemt niet weg: het is suboptimaal; om maar eens een accountantsterm te gebruiken.

Het als lokale overheid een stap terug doen op het moment dat die lokale gemeenschap juist de inzet, de investering en de ondersteuning van de gemeente nodig heeft, past niet bij een gemeente als Dalfsen. Het geeft een beetje het gevoel van een premier die oproept om ook in tijden van bezuiniging toch echt een huis of een auto te kopen; ongeloofwaardig.

Drie dingen dus.

Het college benoemt zes topprioriteiten. Wij als PvdA hebben er drie. Drie dingen, zoals onze werktitel luidt.

1. Het sociale domein.

De PvdA is het volledig eens met het college dat de inrichting van het sociale domein de belangrijkste uitdaging is voor de komende jaren met name door de grote transities. We hebben dus samen met het college dezelfde topprioriteit. Dat stemt hoopvol.

Van een meer individualistisch ingestelde maatschappij naar een samenleving waarin het normaal is om elkaar te helpen en oog te hebben voor kwetsbare groepen gaat niet van vandaag op morgen. Dat zal in gezamenlijkheid moeten: burgers, organisaties, werkgevers, ambtelijk apparaat, college en raad.

Gemeenten krijgen daarbij een eigen beleidsvrijheid. Die willen we volop benutten om op dit gebied niet tot de grauwe middelmaat te gaan behoren.

Als gemeente met ruime financiële middelen en een gemiddeld relatief welvarende bevolking zijn er volop kansen om op dit beleidsterrein tot de koplopers te gaan behoren. We zijn het niet op voorhand eens met het uitgangspunt dat de bezuinigingen die het rijk oplegt in onze eigen begroting worden doorvertaald naar het betreffende domein. We zijn al jaren bezig, en volgens het College met succes, met 'de kanteling'. Daarbij is volop ingespeeld op de zogenaamde 'Eigen Kracht'. Nog meer de nadruk op Eigen Kracht betekent volgens ons dat er in een aantal gevallen niets meer over blijft van de noodzakelijke zorg voor mensen die dat echt nodig hebben. We willen niet in de situatie terecht komen dat de normen voor ondersteuning in het sociale domein mettertijd naar beneden bijgesteld worden omdat anders het budget zou worden overschreden. Het budget als leidend thema en niet de beoogde uitkomst. Dat past niet bij het benoemen tot topprioriteit van dit domein. Als dit de topprioriteit is dan moeten daar soms ook zaken voor wijken. Niet gemakzuchtig en al te snel, maar afgewogen en prudent. Graag horen we van het college of ook zij ziet dat er op onderdelen wellicht afwijkende keuzes gemaakt kunnen en moeten worden. Keuzes die maken dat er budgetverschuivingen plaats gaan vinden. En als dat er toe leidt dat we een (kern)taken discussie gaan voeren: het zij zo. **1**

Bij de behandeling van de Contourennota hebben we aangegeven dat we ons goed kunnen vinden in de geformuleerde uitgangspunten. Uiteindelijk gaat het om de uitwerking en het maatwerk. Voor enkele punten willen we aandacht vragen:

- o Er wordt bij Overige ontwikkelingen (blz 11) op gewezen dat de kosten voor schuldhulpverlening gestaag oplopen. Wij hebben al eerder gepleit voor preventie met name voor de jeugd, maar we zien nog geen enkele beweging op dit gebied.

- o We dringen erop aan om samen met de thuiszorgaanbieders er alvast over na te denken hoe de huishoudelijke hulp na 2015 georganiseerd gaat worden. Massaontslagen zoals in de Achterhoek moeten voorkomen worden.

- o Een speerpunt van beleid is het versterken van de sociale cohesie. Dit moet vooral van onderop komen wil dat kans op succes hebben. Een door de gemeente ingestelde jaarlijkse prijs voor het beste initiatief op dit gebied zou een goede stimulans kunnen zijn.

- o Het is van groot belang om een goed fundament onder 'eigen kracht' te leggen. Daarvoor zijn goed ingerichte Kulturhusen nodig. Investerings in organisaties als Kulturhusen en dragende ondersteuners van de Kulturhusen zoals de bibliotheek zijn essentieel om duurzaam en sociaal te ontwikkelen.

- o Voor zover het college van mening is dat er nog ruimte is om de OZB te verhogen, dan merken wij op dat wij daar – gelet op de jaarrekening – alleen maar in mee willen gaan als die opbrengst ook daadwerkelijk en aantoonbaar ingezet wordt in het sociale domein. **2**

2. Duurzaamheid.

Het college stelt in de voorjaarsnota dat het moeilijk gaat worden de CO2 doelstellingen, zoals wij die als raad hebben vastgesteld, te gaan halen. Maar, gelukkig, wil het college zich er voor in te blijven zetten. Het thema duurzaamheid is door het college zelfs als topprioriteit (4) benoemd.

Wij zien dit voornemen vooralsnog niet terug in concreet benoemde projecten. De PvdA fractie is van mening dat investeren in duurzaamheid voor de toekomst van Dalfsen veel baten op zal leveren waarmee in sommige gevallen kosten voorkomen worden.

Daarom willen wij concreet twee voorstellen doen;

1. Lokale duurzaamheidsorganisaties zoals Nieuwleusen Synergy, Leefbaar Lemelerveld en Duurzaam Hoonhorst krijgen de beschikking over een investeringssubsidie van 100.000 euro elk, om nieuwe lokale projecten gericht op duurzaamheid op te zetten. Op deze manier kunnen lokale organisaties in hun eigen gemeenschap werken aan hun doelstellingen zonder dat daar een moeizame en langdurige fondsenvererving aan vooraf gaat.

De betreffende organisaties hebben doelstellingen die erop gericht zijn om minder energie afhankelijk en minder milieu belastend te zijn; dat past bij uitstek bij Dalfsen. Een mooie manier om te investeren in de sociale cohesie én (sociale) duurzaamheid van deze kernen en vormgegeven op een andere manier. Niet traditioneel alles vooraf uitgekauwd, maar ruimte voor initiatief en creativiteit. Beoordeling achteraf. **3**

2. De gemeente gaat op alle daken van gemeentelijke gebouwen zonnepanelen plaatsen. Dit draagt bij aan onze klimaatdoelstellingen en vermindert de lasten voor de gebruikers van deze gebouwen in de toekomst aanzienlijk. Een investering die onze gemeenschap op termijn een flinke lastenverlichting op kan leveren. **4**

In de reserve duurzaamheid zit voldoende ruimte om beide onderdelen te verwezenlijken.

3. Investeren in de leefbaarheid.

(Investeren in oude woonstraten in samenspraak met bewoners)

Net als vorig jaar vraagt de PvdA fractie het college opnieuw nu echt eens werk te gaan maken van opwaarderen van woonstraten samen met de bewoners volgens de aanpak zoals wij die hierna schetsen. Wij stellen voor in 2014 hiervoor eenmalig een bedrag van € 1 mln. beschikbaar te stellen. Wij vinden het van belang daarbij een benadering te kiezen die ruimte geeft aan verbeteren van zowel de fysieke als de sociale leefomgeving. Daar waar in de woonstraten ook huizen van woningbouwverenigingen staan wordt de betreffende corporatie nadrukkelijk uitgenodigd hierin te participeren. De gemeente krijgt de regie over de corporaties volgens het regeerakkoord. Een mooie gelegenheid van die verandering gebruik te maken en daar alvast een voorschot op te nemen. In onze gemeente hebben we meerdere woonstraten uit de jaren zestig, zeventig en tachtig van de vorige eeuw. Die zijn in toenemende mate aan groot onderhoud toe. Te lang uitstellen van groot onderhoud in deze straten zorgt al snel voor vermindering van de kwaliteit van de leefomgeving. Stilstand is hier dan letterlijk achteruitgang. Een ontwikkeling die ook in strijd is met onze visie Bij Uitstek Dalfsen waarin we juist het ontwikkelen van vitale gemeenschappen in een onderscheidende woonplaats van groene signatuur willen bevorderen.

Ook biedt dit een prachtige gelegenheid om te investeren in de lokale woongemeenschap. Een niet te onderschatten belang. Lokale ondernemers en corporaties die samen met bewoners in de buurt het initiatief nemen om te komen tot verbetering van de lokale leefomgeving.

Voor ons is hierbij essentieel de wijze waarop het proces wordt vorm gegeven om te komen tot opwaarderen van de woonstraten. Wij willen daarbij een belangrijke rol toekennen aan de bewoners van die woonstraten. Zij zijn de deskundigen bij uitstek want zij kunnen aangeven wat er moet veranderen om de leefbaarheid in hun straat op peil te houden.

Verbetering van de fysieke leefomgeving volgens deze aanpak is tevens een geweldige stimulans voor burgerparticipatie. De gemeente laat hierdoor zien dat het er echt toe doet als bewoners zich daadwerkelijk inzetten voor de eigen leefomgeving. Door deze werkzaamheden ook nog eens gericht aan te besteden stimuleert de gemeente de regionale werkgelegenheid en dat is zeer welkom in de huidige tijd van recessie. Er kan tevens ruimte gereserveerd worden voor de inzet van kansarmen op de arbeidsmarkt (social return on investment).

Dit waren de drie onderwerpen die wij als speerpunt voor 2014 willen aanreiken. Op de gemarkeerde onderdelen zouden we graag een reactie ontvangen.

Tot slot maken we nog een opmerking over speerpunt 6 van het college. Op zich eens met hetgeen u erover zegt. Samenwerking is wat ons betreft alleen aan de orde als er ook daadwerkelijk een vooraf hard te maken voordeel voor de deelnemende gemeenten aan zit.

Voor het overige hebben we nog een paar aspecten die we schriftelijk onder de aandacht van het college hebben gebracht. Die staan hieronder afzonderlijk verwoord.

PvdA,
Johan Wiltvank
José Eilert

Bijlage bij de beschouwingen op de Voorjaarsnota 2013
van de Partij van de Arbeid te Dalfsen

Kostendekkendheid bouwleges.

Hoe verhoudt zich dat tot stimulering van de bouw? 5

Krimp scholen.

Eens met de stelling op pagina 13. Maar dat verhoudt zich niet goed tot de stijgende lasten voor leerlingenvervoer. Kosten maken voor onderwijs prima, maar niet voor vervoer in die gevallen waar vrije keuzes gemaakt kunnen worden.

Passend onderwijs vanaf 2014

De stelselherziening van de Jeugdzorg en de aansluiting tussen de zorg in de school en die rondom de school is een behoorlijk ingewikkeld proces. Nu wordt de voorbereiding op de stelselherziening in zowel passend onderwijs en de jeugdzorg ook wel gehinderd door vooruitgeschoven besluitvorming in Den Haag. Dus is het college hier niet alles te verwijten. Maar het CJG is al wel langere tijd onze zorg en in deze VJN is dat niet veel anders. Al werd bij de beantwoording van de vragen tijdens het technisch beraad gezegd dat het proces op koers ligt. Wij vinden dat de gemeente een sterkere regierol op zich kan nemen in de doorontwikkeling van het CJG. Dat is meteen een goede vingeroefening om bij de invoering van Passend onderwijs de zorg rondom de school goed aan te laten sluiten bij de zorg in de school en op termijn bij de transitie van de jeugdzorg.

Het college is goed ingesprongen op de te verwachte krimp in het onderwijs. Het uitgangspunt is goed. De bestemming van de vrijkomende lokalen en ruimtes mag geen concurrentie voor onze Kulturhusen zijn.

Beheer openbare ruimte

Voor de leefbaarheid is een goed beheer van de openbare ruimte van groot belang, zowel bij nieuwe projecten als bij onderhoud. Een goede ruimtelijke inpassing is daarbij een voorwaarde. Dit geldt in het bijzonder voor het nieuwe parkeerterrein bij het station. De situatie na de eerste fase was zeker geen visitekaartje voor Dalfsen. De uitbreiding zou een wezenlijke verbetering moeten geven. Het nieuwe groen structuur plan met als motto omvorming van beplanting naar gras mag niet alleen gericht zijn op vermindering van onderhoudskosten, maar dient ook een positieve bijdrage te leveren aan de woonomgeving. We kijken met enige spanning uit naar de nieuwe wensenlijst GVVP. We gaan er vanuit dat we er voldoende in terug vinden van het door ons aangeboden fietsplan, met name wat betreft duidelijke fietsmarkering in de kernen en uitbreiding van de fietsparkeerplaatsen.

Van een individualistisch ingestelde maatschappij naar een samenleving waarin het normaal is om elkaar te helpen en oog te hebben voor kwetsbare groepen gaat niet van vandaag op morgen. Dat zal in gemeenschappelijkheid moeten, burgers, organisaties, werkgevers, college, raad, ambtenaren. Dat proces zullen we moeten sturen en daar kunnen we niet mee wachten.

Heroriëntatie welzijnswerk.

Het gefragmenteerde aanbod welzijnsactiviteiten verdient een nadere bestudering op efficiency en resultaten. Dit naast het gegeven 'welzijnswerk nieuwe stijl'.

Onder moderne verenigingen/organisaties verstaan we die organisaties welke zich bewust zijn van hun maatschappelijke rol en zich, zonder hun identiteit te verliezen, openstellen voor een breed publiek. Moderne verenigingen gaan samenwerkingsverbanden aan met elkaar of andere organisaties met het doel om zichzelf en elkaar te versterken. De eerste voorbeelden zien we al in de praktijk gebracht (sportpark Lemelerveld-Kulturhus), maar het zou nog meer kunnen. Die verenigingen willen we graag op enigerlei manier belonen voor noem het maar even gemakshalve: goed gedrag, bijvoorbeeld in de vorm van aanvullende subsidies, voorrang bij de toewijzing tot een accommodatie. Onze toekomstige investeringen kunnen we eveneens laten afhangen van de bereidheid tot samenwerking.

Openbaar vervoer, bundeling verschillende vervoersstromen

Wij vinden het uit oogpunt van milieu, financiën als efficiency van belang om experimenten te starten om zoveel mogelijk doelgroepenvervoer met elkaar te combineren. Het is vanwege genoemde aspecten niet verantwoord en gezien de te verwachten provinciale bezuinigingen noodzakelijk, alternatieven te onderzoeken en op haalbaarheid te testen. Vanzelfsprekend zal dit in overleg/samenspraak moeten met het provinciaal bestuur. Als aanzet houdt de Partij van de Arbeid op 21 juni a.s. een symposium openbaar vervoer in brede zin om de leefbaarheid op het platteland te vergroten.

Preventie schuldhulpverlening

Nu het aantal mensen in de schuldhulpverlening toeneemt wordt preventie nog belangrijker. Stimuleer en faciliteer het opzetten van een cursus 'omgaan met geld'. Het NIBUD geeft over dit onderwerp veel informatie en mogelijkheden. Onze fractie heeft hier eerder naar gevraagd en signalen over af gegeven. Tijdens de gesprekken met de jeugd kwam naar voren dat het financiële bewustzijn niet altijd optimaal aanwezig is. Jeugd noemde het naast allerlei voorlichtingen op gebied van alcohol, drugs enz. een hiaat in het totale aanbod van preventieve voorlichtingen. Is het college bereid dit op te pakken? **6**

Voorzitter,

Inleiding

In juni is het gebruikelijk dat alle politieke partijen vertegenwoordigd in de raad hun algemene politieke beschouwingen uitspreken. Dit jaar voor de 4^e keer in de huidige raadsperiode 2010-2014. Over een half jaar zijn er verkiezingen. Er zit dan weer een nieuwe raad die de gemeente -samen met het college- mag besturen. Een spannende en drukke periode, programma's schrijven, kieslijsten samenstellen en campagne voeren. Doen er nieuwe partijen mee en maken ze een kans om een zetel te bemachtigen in de raad? Wie van de raadsleden keren er in maart 2014 terug, wie geeft er de brui aan of wordt niet herkozen?

Terugblik

In de politieke beschouwingen wordt vaak vooruit gekeken. De Voorjaarsnota is bij uitstek een leidraad voor een beschouwing. Voordat de fractie van de VVD vooruit wil kijken –de toekomst is toch tamelijk somber- willen we kort terugblikken op de afgelopen 3,5 jaar. Want ondanks de economische crisis, die de afgelopen jaren niet aan Dalfsen voorbij is gegaan, hebben wij als gemeente veel geïnvesteerd en gerealiseerd. Ik wil een paar zaken benoemen –zonder volledig te zijn- die wat de VVD betreft veel voor de gemeente Dalfsen betekenen of zullen gaan betekenen.

De start van de bouw van het Waterfront zal het aangezicht van de kern Dalfsen blijvend veranderen, de vernieuwbouw van de Trefkoele tot Trefkoele+, de verbetering van de sportaccommodaties en aanleg van diverse nieuwe kunstgrasvelden in Dalfsen, Nieuwleusen en Lemelerveld in het kader van de grote projecten, Kulturhus De Wiekelaar, de evenemententerreinen in Dalfsen en Nieuwleusen, een aantal projecten in het kader van Symfonie aan de Vecht waaronder "Pleisterplaats De Stokte" een initiatiefvoorstel van de VVD.

De komende periode ronden we de actualisering van de bestemmingsplannen af, wordt het slepende dossier Rosengarde gesloten en kunnen we hopelijk een positief besluit nemen over het Kulturhus Hoonhorst. Kortom heel veel zichtbare investeringen in de openbare ruimte.

Ook beleidsmatig is er veel gedaan. We hebben nagedacht over de toekomst van de gemeente Dalfsen als zelfstandige gemeente. Dit heeft geresulteerd in de notitie "Sterker Dichtbij" waarbij de mogelijkheden tot samenwerking met de omliggende gemeenten zijn geïventariseerd. Er is veel gedaan op het gebied van duurzaamheid in onze gemeente en we hebben nagedacht over de toekomst van het Sociale Domein. Er is veel gerealiseerd. Een prestatie waar we, een half jaar voor de verkiezingen, trots op mogen zijn!

Financiële stukken

Voorzitter, de Voorjaarsnota 2013 verdient een compliment. De eerste verbeteringen als gevolg van het aanpakken van de Planning & Control cyclus zijn duidelijk te herkennen. Het is van een overzicht van cijfers een beleidsnotitie geworden waarin duidelijk richting gegeven wordt.

Dit in tegenstelling tot de Jaarrekening en de Grondexploitatie 2012, een brei aan cijfers (in totaal 285 pagina's) met welgeteld een samenvatting van 3 pagina's. Het is de manier om raadsleden het bos in te sturen en in de cijfers van alles te verstoppen [Reactie 1]. Het vertrouwen in de grondexploitatie

heeft als gevolg van onverwachte afwaarderingen een forse deuk opgelopen. Het roept bij ons de vraag op hoe solide de gepresenteerde cijfers zijn. [Reactie 2]. Kunnen we op korte termijn meer verwachten? [Reactie 3]

Uitgangspunt voor de raad is "sturen op hoofdlijnen". Je kunt als raadslid alleen sturen op hoofdlijnen als de financiële stukken overzichtelijk en voorzien van een samenvatting in Jip en Janneke taal worden aangeboden. De achterliggende cijfers fungeren dan als naslagwerk. [Reactie 4] De VVD fractie moet helaas constateren dat dit niet het geval is.

Overschot 2012

Het overschot over 2012 bedraagt 900.000 Euro. Zelfs 2 miljoen als we niet onverwachts nog moesten afwaarderen op de grondexploitatie. De raad, op voorstel van het college, voert een behoedzaam en solide begrotingsbeleid. De VVD ondersteunt dit al jaren. Echter, elk jaar houden we geld over. We hebben de afgelopen 7 jaar structureel een overschot gehad op de jaarrekening. Hoe komt dat toch? Zijn de budgetten te ruim? Realiseren we de beleidsprestaties niet en geven we dus niet alle middelen uit? [Reactie 5] Of ligt het aan iets anders? De VVD fractie is benieuwd naar de visie van het college. [Reactie 6]

Economische crisis

De economische crisis woekert ondertussen in alle hevigheid door. De CPB cijfers van afgelopen donderdag 13 juni waren verre van rooskleurig. Het begrotingstekort neemt verder toe, evenals de werkloosheid. Het rijk wil/moet 6 miljard extra bezuinigen. Dit zal de inwoners van de gemeente Dalfsen raken. Ook de gemeente zal de komende jaren minder te besteden hebben als gevolg van de rijksbezuinigingen. De vraag is hoe we deze bezuinigingen gaan opvangen. De VVD wil dat de lasten voor de inwoners van de gemeente Dalfsen niet stijgen. Dus geen verhoging van de OZB, geen verhoging van de afvalstoffenheffing. We zijn de goedkoopste gemeente in Overijssel voor wat betreft woonlasten. De VVD fractie wil dat we de goedkoopste gemeente blijven. Uiteraard wordt er door het college al weer voorgesteld op een extra verhoging van de OZB omdat de belastingcapaciteit niet volledig benut wordt. Maar het verhogen van belastingen is slecht voor de inwoners van Dalfsen omdat lastenverzwaringen de koopkracht aantasten en het consumentenvertrouwen ondermijnen. Deelt het college onze mening. [Reactie 7]

We investeren als gemeente Dalfsen enorm, daar past in onze ogen een lastenverzwaring niet bij. De makkelijkste oplossing is –bij een tekort- de lasten te verzwaren. De VVD-fractie vindt dit niet creatief en innovatief en het belast de burgers onnodig. [Reactie 8]

We verwachten in 2013 een tekort van 330.00 Euro. En aangezien het college goed kan rekenen –dit heeft de ervaring inmiddels geleerd- zal dit bedrag aan het einde van het jaar 2013 ongeveer even groot zijn. Het tekort van 330.000 Euro is het gevolg van de meicirculaire 2013. Heeft het college al ideeën hoe dit gat gedicht moet worden? [Reactie 9]. In de aanvullende notitie van het college wordt hier verder niets over geschreven. Er zijn wat ons betreft 2 mogelijkheden: we moeten beleidsvoornemens ter waarde van 330.000 Euro schrappen dan wel doorschuiven naar 2014 of we kunnen het tekort dekken uit de meevaller van 2012. Lastenverzwaring is wat ons betreft niet aan de orde, en is ook niet haalbaar omdat alle tarieven voor 2013 door de raad inmiddels vastgesteld zijn. [Reactie 10]

Bezuinigingen

In de Voorjaarsnota staat een zestal uitgangspunten om tot structurele bezuinigingen te komen. De VVD fractie is verheugd dat het college eindelijk tot het inzicht is gekomen dat de kaasschaaf onvoldoende soelaas biedt. Er moeten keuzes gemaakt worden. Het maken van keuzes doet pijn en

je maakt jezelf er niet populair mee. Zeker niet een half jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen. De eerste discussie over structurele bezuinigingen vindt in september in de raad plaats. De VVD fractie wil het college de suggestie meegeven niet met een kant en klaar lijstje te komen maar met een lijst met keuzes waarover we in de raad kunnen discussiëren. [Reactie 11] Ook wil de VVD van het college horen hoe het in de toekomst om wil gaan met voorzieningen die structureel veel geld kosten. Kunnen we op termijn alle voorzieningen in de diverse kernen van de gemeente in stand houden? [Reactie 11] De verminderde inkomsten vanuit het rijk, zijn in de ogen van de VVD, niet tijdelijk maar structureel van aard - gezien de staat van de overheidsfinanciën.

Leerlingenvervoer

Wat de VVD fractie verder opviel in de Voorjaarsnota zijn de kosten voor het leerlingenvervoer. Deze kosten -40.000 Euro per jaar- zijn een forse tegenvaller. De VVD wil op korte termijn een discussie in de raad over het afschaffen van leerlingenvervoer op basis van levensbeschouwelijke gronden. Wij hebben hier in februari 2013 al vragen over gesteld aan het college. [Reactie 12]

Samenvattend

De VVD fractie is verheugd over de vernieuwde opzet van de Voorjaarsnota 2013. Het is een toegankelijke nota. Dit in tegenstelling tot de Jaarrekening 2012. Vooral veel cijfers maar wij missen een goede samenvatting waarin de belangrijkste conclusies worden toegelicht. Wij vinden dat de lokale lasten niet verder verhoogd mogen worden en wij pleiten voor het maken van keuzes als het om structurele bezuinigingen gaat. De kaasschaaf voldoet in onze ogen niet.

Voorzitter, er is in Dalfsen heel veel gerealiseerd en de in de steigers gezet. Er komt ook nog heel wat op ons af. We stropen de mouwen op want we moeten aan de slag! We hebben de komende jaren veel werk te doen.

Ik dank u voor uw aandacht,

Namens de VVD-fractie,
Karen Broekman
Gerrit Schoonhoven